

MIRACOLUL DEL POTRO

MIRACOLUL DEL POTRO

SEBASTIÁN TOROK

Traducere din spaniolă de
Luminița Paul

**VICTORIA
BOOKS**

Titlul original al acestei cărți este:
El Milagro Del Potro de Sebastián Torok.

Copyright © Sebastián Torok, 2018
Copyright © Penguin Random House Grupo Editorial S.A., 2018

© Publica, 2019, pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată în orice formă sau prin orice mijloace, scris, foto sau video, exceptând cazul unor scurte citate sau recenzii, fără acordul scris din partea editorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOROK SEBASTIÁN

Miracolul Del Potro / Sebastián Torok ;
trad. din spaniolă de Luminița Paul. – București : Publica, 2019
ISBN 978-606-722-346-0

I. Paul, Luminița (trad.)

796
929

VICTORIA BOOKS este un imprint al editurii PUBLICA

EDITORI: Cătălin Muraru, Silviu Dragomir

REDACTOR COORDONATOR: Ruxandra Tudor

DESIGN: Alexe Popescu

REDACTOR: Valentin Protopopescu

CORECTORI: Paula Rotaru, Rodica Crețu

DTP: Florin Teodoru

*Renatei, lumina mea, motorul și
dulcea mea slăbiciune.
Lui Sole, pentru marea ei iubire,
tovărășie și participare.
Părinților mei, Alicia și Julio, pentru afecțiune,
valori și grijă.
Fraților mei, Nicolás, Lau și Candy, și nepoților
mei, Santi și Bianquita.
Memoriei bunicului Pedro, tovarăș și
eternă referință.*

CUPRINS

Mulțumiri	9
Patru momente (Introducere)	11
1. Complice la poveste	21
2. Creșterea fiarei	65
3. Umbre negre și multă personalitate	99
4. Un <i>drive</i> lustruit cu dalta	113
5. Federer, de la statuie la prietenie	135
6. Evadare din Prison Break spre victorie	155
7. Călătorie în interiorul unui imens coșmar	177
8. Marea schimbare emoțională	213
9. Agus, celălalt îngeraș al lui Del Potro	225

10. Cupa Davis: de la traumă la eliberare	239
11. O lume fascinată de uriașul blând	283
12. Prietenii într-un univers numit „atmosferă”	309
13. La masa legendelor	329
Bibliografie	349

Mulțumiri

Lui Andrés Prestileo, pentru solidaritatea lui, prietenie, echilibru și salvare în momentele în care degetele amorteau.

Lui Franco Davin, Martiniano Orazi și Marcelo Gómez, pentru încredere.

Gabrielei Sabatini, lui Ricardo Darín și Pablo Trapero, pentru sprijin și căldură.

Lui Alfredo Bernandi, *el coach*, pentru afecțiune, învățăminte și valoroasa privire periferică.

Lui Bernardo Paredes, pentru amabilitate, idei și colaborare în munții tandilezi, între tenis și salam picant.

Lui Mariano Acosta și Claudiei Ferreyra, pentru tărie și pentru că și-au deschis inima către acest necunoscut.

Lui Daniel Arcucci, pentru al său bogat, imediat și dezinteresat aport *maradonian*.

Lui Diego Morini, pentru că a făcut ca un gigant precum Ginóbili să ia parte la această muncă.

Lui Pablo Gianera, una dintre primele persoane care m-au convins că zborul e posibil.

Lui Miguel Bossio, Gustavo Goñi, *Tato* Aguilera și Ángel Núñez, pentru ajutorul dat cu *Titán* și cu *Flaco*.

Lui Fernando Pedersen, pentru sprijinul logistic în Tandil.

Și lui Carlos Losauro, maestrul meu dispărut din vechea redacție Bouchard y Lavalle, prezent în fiecare conversație despre jurnalism.

Patru momente (Introducere)

Unu

— Serios că Román și-a botezat câinele *Palermo*? Spune-mi că nu e adevărat. Nu e posibil...

— Așa zic zvonurile răutăcioase prin cartierul La Boca...

— Dar pe bune? E în regulă că nu se plac, e problema lor. Dar nu poate să-i pună câinelui numele ăsta. Nu poate să aibă atâta răutate. Nu cred...

Culoarele strălucitoare ale Melbourne Park par un mușuroi. Openul Australiei, prima competiție mare a anului, își va ridica în puține momente cortina.

Jucători – bărbați și femei –, rude, antrenori, promotori, ziariști, *ball boys**, foști jucători și agenți de securitate împachetați în tunici galbene strâmte, cu logoul turnelului, vin și pleacă, amețitori. E un tranzit imens prin aceste intestine de pereți albi cu detalii albastre; cu mult mai mult la ora prânzului. Acest sector e ca un parc Disney, dar cu rachete de tenis, în care se amestecă limbi diferite, obiceiuri, ținute, umori.

Au trecut primele două săptămâni din ianuarie 2010 și Juan Martín del Potro se află în Oceania, fiind cel mai recent campion de Grand Slam, după ce cucerise turneul de la Flushing Meadows cu câteva luni înainte. Tandilezul ar trebui să radieze, încrezător că va continua să escaladeze muntele elitei. Cu toate acestea, e îngrijorat; ceva nu funcționează bine în corpul lui. Îl doare încheietura dreaptă, cea a „biciului” puternic; în unele momente, durerea e mare. Îi e teamă că ar putea fi ceva serios (și așa era din moment ce puțin mai târziu va fi nevoit să se opereze în Statele Unite). Juan Martín e pe punctul să intre în vestiar, dar, văzându-l pe autorul acestei cărți, care în cariera lui relatase despre activitatea echipei Boca Juniors pentru ziarul *La Nación***, își oprește abrupt marșul și întreabă dacă ceea ce se spune despre idolii *xeneizes* e adevărat sau, pur și simplu, o invenție. Scurtcircuitele dintre Martín Palermo*** și Juan Román Riquelme**** erau cunoscute deja de câțiva ani. Diferențele erau ireconciliabile.

* Copii de mingi (n.t.).

** Cotidian argentinian, de circulație națională și orientare conservatoare, cu un tiraj zilnic de 160 000 de exemplare, editat și tipărit la Buenos Aires. Primul său exemplar a apărut în 1870 (n.r.).

*** Martín Palermo, fotbalist argentinian, atacant puternic și dotat cu simțul golului, care în Argentina a jucat la Boca Juniors, iar în Europa a activat pentru cluburi ca Villareal, Real Betis Sevilla și Deportivo Alavés (n.r.).

**** Juan Román Riquelme, fotbalist argentinian, mijlocuș ofensiv, excelent conducător de joc, care a evoluat în patrie la Boca Juniors, iar în Europa a jucat la cluburi precum FC Barcelona și Villareal (n.r.).

Și mulți fani Boca, iubitori ai golurilor optimistului număr 9 și ai tehnicii rafinate a numărului 10, refuzau să accepte anumite istorii, unele dintre ele îmbogățite de stârnitorii de polemici. Aceea era, fără dubiu, una falsă, doar că se instalase în conștiința publică într-o anumită formă. Frapant, în cazul punctual al lui Del Potro, a fost faptul că, în mijlocul analizelor medicale pe care și le făcea la Melbourne și al tensiunii dinaintea debutului într-un turneu de Grand Slam, el se izola de acest univers al exigențelor pentru a-și demonstra latura pământeană și spontană. Del Potro este un fanatic al fotbalului, poate mai mult decât al tenisului. L-a practicat în copilărie, la Independiente de Tandil, inclusiv înainte de a mânui o rachetă; și se bucură de el ca adult, mergând de fiecare dată când poate pe Bombonera* și chiar jucând *picaditos*** cu prietenii din orașul de munte. Sportul cel mai popular al lumii îl înveselește, îl face euforic și, de asemenea, îl înfurie; Del Potro este capabil să concureze în orice loc din lume, și totuși să fie la curent cu ceea ce se întâmplă în fotbalul argentinian. Și chiar să-și facă răgaz pentru a scrie și a trimite un e-mail, ciondănindu-se un pic pe seama presupusei bunăvoințe arătate de vreun arbitru față de River Plate, superrivala lui Boca.

Fotbalul îl face, de asemenea, să tremure ca un copil. Ca în acea zi de marți, 22 iunie 2010, în care s-a prăbușit în fața televizorului când Palermo, prietenul lui și reperul lui de autodepășire, i-a înscris un gol Greciei la Cupa Mondială din Africa de Sud. „Ce

* Stadionul clubului Boca Juniors, denumit Alberto J. Armando, dar supranumit La Bombonera (cutia de bomboane) (n.r.).

** Picaditos – miuță, partidă de minifotbal disputată între amatori, fotbal de plăcere (n.r.).

emoție simt acum! E incredibil. Am ieșit pe balcon să sărbătorim și să strigăm împreună cu prietenii mei. Știu cum s-a luptat cu fiecare lovitură pe care i-a dat-o viața; de aceea sunt emoționat”, spunea în e-mailul pe care l-a trimis pe adresa autorului acestei cărți, la puține ore după acea partidă a selecționatei conduse de Diego Maradona, de la Polokwane. Știind toate aceste detalii, devine mai inteligibil sensul acelei întrebări sincere și surprinzătoare puse cu câteva luni înainte în Australia, în mijlocul furtunii unui turneu de Grand Slam. O întrebare despre un subiect față de care era fanatic, încercând să-și îndepărteze mintea de la fantezmele care începeau să-i survoleze seninătatea mentală; nici mai mult, nici mai puțin.

Doi

Seara e ideală. Aproape toate terenurile de la Buenos Aires Lawn Tennis Club sunt ocupate de membrii care așteaptă noul an făcând un pic de sport. E vineri, 28 decembrie 2012. Del Potro, pe atunci al șaptelea jucător al lumii, se așază comod într-unul dintre saloanele istoricului club Palermo și dă glas gândurilor pe care le rumegă deja de câteva săptămâni: „Am vorbit cu căpitanul, Martín Jaite, și i-am comunicat decizia mea pentru anul viitor, care este să mă dedic circuitului. Sfârșitul de an pe care l-am avut m-a umplut de speranță, mă simt înăuntrul unui grup de jucători care se pot lupta pentru primele locuri. Am 24 de ani și e un moment în care trebuie să iau decizii. Decizia e să nu joc Cupa Davis în 2013.

Știu că nu-i pot mulțumi pe toți”, ne-a spus Juan Martín nouă, care eram un mic grup de ziariști. Relația lui cu corpul tehnic al echipei de Cupa Davis și cu conducerea Asociației Argentinienne de Tenis era făcută fărâme. Del Potro cântărea deja de câteva săptămâni ideea îndepărtării de echipă. Totuși nu o anunțase; iată de ce, în acea zi, când a plecat de la club după ce a făcut-o, s-a simțit ușurat, în ciuda faptului că știa ce presiune imensă va suporta într-o țară impulsivă și tumultuos însetată de succes, care încă nu câștigase binecuvântata (sau blestemata) *Ensaladera**. „Nu-i pot mulțumi pe toți”, a adăugat Del Potro, însoțit de Franco Davin, antrenorul lui, dar în aceeași măsură confident și sprijin. Cupa Davis avea să fie, pentru mult timp, o chestiune care nu îi va permite lui Juan Martín să se bucure fără constrângeri de circuit și care îl va pune în fața unor situații incomode și tensionate, unele dintre ele potențate de propriile tăceri, fluctuații de dispoziție și neîncredere, inclusiv cu unele persoane care îi arătau respect și care se apropiau de el cu intenții bune.

Trei

Cârâitul deșteptătorului răsună în liniștea casei vaste și luminoase de pe malul mării. E ora 7:30. Nu e loc pentru lene. Sucul de portocale, cerealele, iaurtul și pâinea prăjită sunt baza micului dejun. Câte puțin din fiecare, nu mai mult decât e necesar. Preparatorul fizic Martiniano Orazi, mult mai matinal decât toți

* Salatiere de Argint, trofeul oferit echipei câștigătoare a Cupei Davis (n.t.).

ceilalți locatari ai casei, e deja în grădină, potrivit cronometrul. Del Potro, încercând să se scuture de somn, i se alătură; abia trec de o porțiță și au ajuns pe nisip. Scena e ideală pentru un sportiv de elită care dorește să se antreneze în libertate absolută. Sunt primele zile din noiembrie 2014 și plaja din Cariló încă e pustie. La distanță se zăresc scheletele corturilor care în mai puțin de două luni vor fi întregite. Ideea este de a alerga 50 de minute și de a reveni, pentru ca mai târziu să se prelungească ședința de pregătire cu exerciții de tenis la Cariló Tenis Club, în mijlocul pădurii. Atunci îi vine rândul lui Davin să lucreze; Juan Martín își încălzește brațul și pedepsește mingea cu atâta furie, încât zgomotul impactului acoperă cântecul păsărilor. Există puțini martori ai acestor prime lovituri ale lui Del Potro. Unul dintre ei se numește Santiago, are 14 ani și, aflând că idolul său se află acolo, a reușit să-și convingă părinții să-l lase să absenteze de la orele de Istorie, Matematică și Modelaj de la Colegiul San José, din General Madariaga*. Întreaga punere în scenă face parte dintr-o specie de „presezon” pe care tenismenul îl parcurge după ce a pierdut aproape tot anul din cauza intervenției chirurgicale de la încheietura mâinii stângi.

Odată încheiat antrenamentul, Del Potro îi cheamă să intre pe teren pe cei trei ziariști invitați să conviețuiască împreună cu el timp de două zile în casa de pe coasta atlantică a Argentinei, o construcție cu fațadă de piatră, una pe care grupul o închiriasse pentru două săptămâni. „Voi servi de trei ori contra fiecăruia dintre voi. Dacă reușiți să-mi returnați măcar o minge, fac eu friptura în seara aceasta; dacă nu puteți, o

* Subdiviziune a provinciei Buenos Aires, cu o populație de aproximativ 30 000 de locuitori și cu o economie bazată pe agricultură și turism (n.t.).

pregătiți voi...”, lansează *Delpo* provocarea, surâzând. Acceptăm duelul.

Primul serviciu, din terenul de egalitate, este unul deschis și cu o încărcătură de efect imposibil de interceptat. Al doilea, din același sector al terenului, este o lovitură de ciocan la *T* care nici nu-ți permite să reacționezi. „Bine, ultimul merge în corp”, se milostivește. Servește și, prin una dintre acele șanse care apar uneori în viață, racheta blochează izbitura de baros, iar sfera galbenă, aproape cu încetinitorul, trece de partea cealaltă și aterizează în interiorul terenului. Provocare câștigată și îndeplinită pe jumătate, pentru că acela care va prelua controlul pregătirii fripturii este unul dintre prietenii lui din copilărie, Martín Bertrand. Juan Martín se va ocupa să taie cărnurile ce urmează a fi fripte, să așeze farfuriile și tacâmurile pe masă și să ajute la repartizarea felurilor bucăți de carne și organe pe un platou. După aceea veneau înghețata, tortul de ciocolată pregătit de Julieta, sora lui, și glumele despre partide vechi de poker cu Davin.

„Am plâns foarte mult. După ce m-am operat la încheietura mâinii drepte, nici în cel mai rău coșmar nu mi-am închipuit că voi fi nevoit să intru din nou într-o sală de operații. Am fost foarte îngrijorat. Dar loviturile te fac mai matur”, mi-a dezvăluit o zi mai târziu, în timpul interviului pentru ziarul *La Nación*. Avea 26 de ani și, dincolo de obstacole, radia de entuziasm. Se îndepărtase câteva săptămâni de nebunia din Buenos Aires pentru a se gândi, a se oxigena cu briza și pentru a face o pregătire athletică bună. „Vreau să pot să ciocnesc un pahar la petrecerile de la mine de acasă și să spun «Bine, urați-mi călătorie plăcută, pe curând, plec până în februarie». Vreau ca toată energia bună să mă mențină activ și asta să

dureze, sper, multă vreme”, s-a animat Juan Martín. Din păcate, nu a fost astfel și a trecut, în 2015, prin alte două operații la încheietura mâinii stângi.

Patru

„Aici se aude liniștea adevărată, nu e minciună”, observă Del Potro. Și are dreptate. Dacă ar exista o posibilitate de a asculta liniștea, acest scenariu este cel ideal. Doar scâncetul unei ciovlici* morocănoase sau lătratul lui César, câinele de rasă Terranova al familiei, irumpe într-o atmosferă aproape adormitoare. De o parte, lanțul muntos; de cealaltă, garduri și arbori care au decenii de viață. Cu barba crescută de câteva zile, cu chipul obosit, Juan Martín devine din nou gazdă, de data aceasta în casa lui din Tandil, aflată într-o zonă cu cabane turistice tradiționale. Cu o zi înainte fusese ovaționat de mulțime la Palacio Municipal, după ce câștigase medalia de argint la Jocurile Olimpice de la Rio de Janeiro. Muzică la volum maxim, strigăte isterice și aplauze l-au acompaniat la reîntâlnirea cu vecinii. Dar acum suntem doar el, fotografii de la *La Nación*, Mauro Rizzi, și autorul acestor rânduri. În urma repetatelor și îngrijorătoarelor intervenții chirurgicale, Juan Martín izbutise, cu multă hotărâre, să se întoarcă din „moartea sportivă” (și încă îi lipsea cucerirea Cupei Davis, nimic mai puțin decât asta).

„Aveam încredere că într-o zi se va ivi o geană de lumină la capătul tunelului. Și cu această speranță

* Pasăre mică, având o anvergură de 30-35 de centimetri, cu penaj în culori vii și un moț distinct, originară din America de Sud (n.t.).

am reușit. Azi mă bucur de un prezent care este incomparabil din punct de vedere emoțional cu vreun alt moment al vieții mele. Am învățat că de multe ori mintea domină corpul și că iubirea de sine și inima te fac să atingi lucruri incredibile”, se confesează *Delpo*, în acest moment intim. Chiar dacă foarte curând avea să compună noi capitole epice, acel jucător care trecuse prin tot ceea ce i se poate întâmpla mai rău unui sportiv își dominase și își învinsese demonii. *El Milagro** *Del Potro* deja se concretizase.

Sebastián Torok
Buenos Aires, aprilie 2017

* Miracolul (n.r.).

1

Complice la poveste

Cei doi metri de om sunt prăbușiți peste somieră, acoperiți complet cu o pătură. Chipul, cu gura în jos. Printr-o crăpătură a jaluzelei intră un pic de lumină naturală. E târziu în dimineața rece. Dar Juan Martín del Potro nu are nicio intenție de a se ridica. E treaz deja de ceva vreme; se gândește, își pune întrebări și își răspunde la ele în minte. Nu reușește să-și alunge demonii. Capul îi funcționează ca o locomotivă scăpată de sub control pe niște șine șubrede. Simte o pulsație în încheietura mâinii stângi. Îl doare, în special în zilele mai umede. Stă în tăcere. Izbucnește însă sunetul porții electrice a edificiului; nu are chef să primească pe nimeni. Soneria continuă să scâncească; nu răspunde. Se aude țârâitul telefonului mobil. Nici de data asta nu răspunde. În ziua următoare, situația se repetă, și în cea care vine. Și încă una.

„Până nu mă lasă durerea de mână nu vreau să fac nimic. Nu mai am dorință...”, repetă tenismenul, preocupat, în fața antrenorului Franco Davin și a

preparatorului fizic Martiniano Orazi, veniți în vizită, aceiași oameni împreună cu care, din 2008, pregătise obținerea a 18 titluri în circuit, inclusiv cel de la US Open.

Mijlocul lui 2015. Del Potro suferise trei operații la încheietura mâinii stângi într-o scurtă perioadă – 15 luni. Tortura din zona aceea nu dispărea. Nu avea chef să alerge, nu găsea impulsul de a lovi mingea. Iar viitorul părea, cu adevărat, întunecat. Descurajant.

„Era căzut, deprimat. Nu exista o formă de a-l ridica, pentru că se simțea cu adevărat rău. Făcuse deja două încercări de a reveni la tenis și trebuia s-o înfrunte și pe a treia, cu acea necunoscută – va putea sau nu să continue să joace. A fost o uzură imensă. Luni întregi a fost așa. Ne afecta mult starea de spirit, nu doar din punct de vedere profesional. El era viața noastră; pe primul loc familia, apoi el. Totul se învârtea în jurul lui. Mergeam la apartamentul lui, încercam să-l scoatem la lumină. Uneori pur și simplu ieșeam să bem niște mate*. L-am văzut distrus, plângând de multe ori. Căutam să-l distragem puțin dimineața, puțin seara sau să-l trezim dacă nu avea chef să se ridice din pat. Nu puteam planifica nimic. Era o incertitudine totală. Nu mai avea acea energie care îl caracteriza atât de mult. Și era de înțeles...” Confesiunea, deplină și crudă, îi aparține lui Orazi, piesă importantă în angrenajul intim al lui Juan Martín de mai bine de șapte ani.

* * *

* Băutură energizantă obținută din plante uscate de mate, specifică unor țări latino-americane, inclusiv Argentinei. Ceaiul de mate se bea dintr-o tărtăcuță cu un pai din argint sau metal inoxidabil și stimulează concentrarea și starea de bine a organismului. Denumirea *mate* provine din limba quechua, potrivit conchistadorului Lope de Atienza, mențiune din 1570 (n.t.).

Cei doi metri de om sunt din nou prăbușiți, dar la câțiva centimetri de cercurile olimpice pictate în spatele *terenului de tenis*. Corpul cu fața în sus, brațele întinse deasupra capului. Ochii, umezi de lacrimi. Parcul Olimpic din Rio de Janeiro e chiar Carnavalul. Este Sambodromul fremătând în august, în afara sezonului. *Drive-ul* invers al lui Rafael Nadal s-a pierdut în lateralul terenului și tabela electronică sclipitoare, plasată în colțul spațiului de joc, decretează un istoric 5-7, 6-4, 7-6 (5) în favoarea tandilezului, care îi permite să avanseze în finala olimpică și să-și asigure medalia de argint. De fapt, a doua din cariera sa. Dar cu un gust mai bun și cu aromă de triumf, în comparație cu bronzul de la Londra din 2012. Argentinianul, îmbrăcat în tricou albastru, șort alb și pantofi de un galben orbitor, se ridică în picioare, îl salută pe legendarul spaniol, apoi pe *arbitrul de scaun* și revine în centrul terenului. Îngenunchează, își acoperă fața cu mâinile, își mușcă buza inferioară, contemplă delirul sonor al publicului. „Deeeelpo! Deeeelpo! Deeeelpo!”, strigă sute de argentinieni, amestecând exclamațiile cu plecăciunile. Del Potro se aruncă din nou pe terenul carioca, de data aceasta cu fața în jos. După câteva minute de ușurare, prinde curaj și face un gest pe care l-a văzut de mai multe ori în partidele din Premier League: traversează în fugă zona fotografiilor și se aruncă spre public, se predă acelei mulțimi de mâini și brațe care vor să ajungă la el, să-l îmbrățișeze. În fond, să sărbătorească împreună cu el.

„Nici în cele mai frumoase visuri nu mi-am imaginat așa ceva, nici în cele mai frumoase... O istorie care să se apropie mai mult de film, imposibil” – admite Del Potro, cu Rio, ediția 2016, la picioarele

sale. Cu un an înainte, practic, nu avea energie pentru a se ridica din pat, nici de a începe ziua. Și totuși tenisul și viața îi rezervaseră o revanșă, o mică și ultimă oportunitate sportivă. Încă amestec și plin de incertitudini, *Delpo* a împărțit-o, a înghițit-o și a alimentat-o, zi după zi, până la înălțimea unei formidabile povești.

* * *

A existat un moment, în mijlocul nesiguranței, al inflamării încheieturii mâinii stângi, al absenței unei echipe cu care să lucreze după o relație erodată și în lipsa stimulilor de a intra în sală, în care Del Potro a reacționat și a spus: „De ajuns, trebuie să mă ridic”. Dacă ar fi continuat să rămână în acel hău sumbru în care se găsea, nu ar fi reușit.

Sigur că, înainte de a începe să-și testeze corpul, să alerge sau să aibă puțin grijă de ceea ce mânca pentru a-și controla greutatea care creștea de la o săptămână la alta, Del Potro se gândea numai la... cum își va anunța retragerea. „Eram foarte trist, pierdut, golit pe dinăuntru. Mă aflam acolo doar pentru a scoate totul din mine”, dezvăluie Juan Martín. Abia avea 26-27 de ani și se simțea încătușat. Nu găsea maniera de a-și recupera rostul, vocația, stimulii care îl însoțeau încă de când era un puști, când a început să mânuiască o rachetă de tenis pe terenurile de zgură ale clubului Independiente, în Tandil. Nu era vorba despre o chestiune economică, despre posibilitatea de a pierde *sponsorizări* sau a rămâne fără acele suculente garanții de la turnee; era limpede că nici Del Potro, nici familia lui nu aveau cum să aibă probleme financiare în această viață, nici în cea viitoare. Aici era vorba

despre altceva: despre a nu se simți liber, a nu găsi combustibil, despre a nu putea să joace din nou cu aceea adrenalină care le creează dependență sportivilor și care îi susține în același timp. „Vine un moment în cariera ta în care ajungi să urăști adrenalina. Îți spui: «Nu vreau să mai am în piept senzația aceea de a nu putea respira înainte de a juca un meci». Dar nu mai joci și e singurul lucru de care îți este dor! Cred că e ceva chimic, ca și cum corpul ar avea nevoie de ea”, descria cu exactitate Gastón Gaudio în 2014, în *La Nación Revista*, la un deceniu după cucerirea titlului la Roland Garros. Să nu bea din această licoare indispensabilă pentru sportivi a fost un fenomen care pe Del Potro l-a deshidratat, l-a slăbit într-atât încât l-a lăsat la limita letargiei definitive.

„Nu pot să mă mai trezesc nici măcar o zi în această stare, trist și plângând pentru că mă doare încheietura și nu pot apuca o rachetă. E imposibil, nu mai pot”, le spunea Juan Martín prietenilor săi și rudelor apropiate, explicându-le de ce retragerea este o opțiune imediată.

Dar a venit o zi în care Del Potro s-a trezit cu un optimism pe care înainte nu-l mai avusese. Se simțea înviorat. Nu îl mai durea capul. A perceput un semnal pe care nici acum nu știe să-l identifice. Ca și cum încheietura i-ar fi cerut o ultimă încercare, efortarea finală. Așa a și procedat. Și-a făcut o baie, a căutat în dulap hainele de sport pe care nu le mai folosisese de ceva vreme și s-a îmbrăcat; a luat micul dejun, apoi a coborât câteva etaje până la sala de gimnastică a clădirii în care locuiește, în apropierea vechii Grădini Zoologice din cartierul Palermo.

A început cu puțin, cu o încărcătură redusă la antrenament. A asudat din nou. S-a entuziasmat.

A revenit în ziua următoare; și în următoarea. Căutând să-și stăpânească anxietatea. Încercând să facă pași lenți, dar fermi, fără să se grăbească. Despre precipitări și pași greșiți avea deja exemplul trăit cu câteva luni înainte, în martie, în timpul turneului Masters 1000 de la Miami, când a decis să se prezinte la meciul cu canadianul Vasek Pospisil, în ciuda faptului că avea încheietura mult deteriorată. În interiorul său, Juan Martín știa că era rău, că nu putea continua cu infiltrații și că trebuia să revină într-o sală de operații, ceea ce presupunea încă o stresantă inactivitate; chiar și așa, a vrut să joace pentru a proba dacă în acest fel îi puteau dispărea durerile și temerile. Efectul, independent de eliminarea în urma înfrângerii cu 6-4, 7-6 (7), a fost exact opusul, devastator. Mâna și mintea nu mai funcționau. În sufletul lui, fantomele dădeau petrecere. Juan Martín atinsese fundul prăpastiei, încă o dată. De aceea, acum, că ajunsese la mal înotând între furtuni și rechini, nu voia să strice lucrurile din nou. Trebuia să fie inteligent și, mai presus de toate, răbdător.

„Mă simt animat de mai multă hotărâre ca niciodată pentru a porni pe drumul revenirii. Nu mai există dubii, nici întrebări. Începe o nouă carieră pentru mine (...) Trei operații la încheietura mâinii stângi, una la dreapta. Nu știu câte cazuri asemănătoare au existat în tenis. Știu doar că atunci când îmi pun ceva în minte încerc să duc la capăt cu tot ceea ce stă în puterile mele”. Postarea lui Del Potro, de la finele lunii iulie 2015 pe pagina sa de Facebook, o modalitate de comunicare utilizată de jucător aproape exclusiv în acele timpuri, a fost un mesaj încurajator. Cei care îl cunosc în profunzime, cu ușile deschise spre interior, știu că nu se reține până nu reușește ceea ce își pune în minte, indiferent

despre ce anume e vorba. Merită să scormonești puțin în această latură a personalității sale pentru a începe să înțelegi originea fabuloasei sale capacități de autodepășire.

„Ceea ce îl definește cel mai bine pe Juan este mintea lui, ceea ce are înăuntru în minte, ceea ce gândește. Cât de împelișat este, în sensul bun, când se concentrează asupra unui obiectiv”, afirmă Marcelo Negro Gómez, antrenorul-formator al lui Del Potro în Tandil. Și el povestește o anecdotă pentru a exemplifica ceea ce spune: „Eram odată în Tre Arroyos și el juca finala unui G3; era mititel, avea 8 sau 9 ani. În acea perioadă juca, de asemenea, fotbal. Am mers la turneul de tenis și în semifinale se simțea ciudat, îmi spune că îl doare burta. «Ce e cu tine?», l-am întrebat. «Nu știu dacă pot juca finala», îmi răspunde. Mi se părea foarte straniu pentru că el voia să-i bată pe toți. Vine duminica finalei și mă întrebă la ce oră este. «Pentru că dacă se dispută mai devreme, este mai bine fiindcă nu se face atât de cald», îmi aruncă... Eu îl priveam, nu înțelegeam ce e cu atâtea întrebări și comentarii. A jucat și a pierdut 6-0, 6-1. «Haide, haide să ne întoarcem acasă», ne spune, tatălui său și mie, după partidă. Ne uitam mirați la el. «Nu, oprește-te, să mergem să mâncăm ceva», îl reține Daniel, tatăl. «Nu, nu. Mâncăm în Tandil», îi răspunde Juan. Bun... revenim la Tandil, parcurgem 180 de kilometri pe șosea și la trei după-amiaza... se duce să joace o finală de fotbal. Nu ne povestise nimic! Voiam să-l omorâm. Ei, acesta este el și mereu a fost așa. Odată ce îi intră ceva în cap, nu se oprește: se organizează pentru a-și atinge ținta și încearcă să obțină acel lucru prin orice mijloace.”

Deja fără echipă tehnică, Del Potro a găsit în Rolando Schiavi, fostul fundaș de la Boca Juniors și pe atunci antrenor al echipei de rezerve a clubului auriu-albastru, un asociat pentru a începe să-și dezmoștească trupul. „Astăzi va veni Juan Martín. Vom alerga un pic pe teren”, i-a explicat într-o seară de august Schiavi lui Daniel Cinti, preparatorul fizic la categoria fotbal tineret și rezerve la Boca timp de mai mult de un deceniu. Când jucătorul a sosit la complexul Pedro Pompilio, fosta Casa Amarilla, Cinti s-a pus la dispoziția lui și i-a dat câteva îndrumări pentru început. Pe parcursul primelor zece minute de alergare în jurul unuia dintre terenuri, Del Potro, utilizând o mică protecție pe încheietura mâinii stângi, pur și simplu s-a sufocat. Se simțea – și era – greoi, lipsit de coordonare, agitat. Transpira mai mult decât de obicei. Dar nu s-a demoralizat. După câteva zile s-a întors. Antrenamentul a crescut la 40 de minute, cu încă zece minute de prelungire (sprinturi de 100 de metri, o scurtă refacere și încheierea). „Lucrurile mergeau rău. *Delpo* era, practic, un fost sportiv”, dezvăluie Cinti.

Fizicul lui suferise mult și asta se observa. Dar la fel de adevărat e și că trupul are memorie și cu atât mai mult în cazul sportivilor de înaltă performanță. Cu pași mici, Del Potro a început să se simtă mai bine. „Juan Martín trebuia să recupereze forța pe care o pierduse. Am notat apoi că era nevoie să-și îmbunătățească rezistența, coordonarea și să compună o bază pentru ceea ce venea după. Sigur că el avea dorința de a recupera, dar nu știa cum îi va răspunde corpul în viitor. El voia, dar a pornit de pe fundul mării, nu avea idee despre ceea ce îl aștepta”, explică Cinti. Ceea ce s-a întâmplat însă este că a

început, realmente, de la zero și în mai puțin de două luni evoluția lui a fost extrem de favorabilă. „Lucrând cu el, mi-a fost ușor să identific cărei rase de sportivi aparține: a celor cu adevărat buni. A celor de elită. A fost o senzație similară celor pe care le-am avut cu unii băieți din echipele inferioare de la Boca, care în scurt timp făceau saltul și ajungeau în prima garnitură. Îi identifici pentru că nu se fofilează de la exercițiile recomandate, pentru că toată ziua vor să joace și să câștige. Nu trebuie să le spui să alerge mai mult sau să facă mai multe flexiuni de brațe; dimpotrivă, trebuie să-i înfrânezi. Există sportivi pe care trebuie să-i motivezi ca să se antreneze; și există alții pe care trebuie să-i convingi să se oprească. Această rasă nu trebuie subestimată niciodată, nici considerată moartă”, menționează preparatorul fizic *xeneize**.

Cu mai multă încredere în aptitudinile sale fizice, dar prudent, Del Potro a preferat să se izoleze un timp la Miami. În clima subtropicală lipicioasă și umedă din Florida, tandilezul a decis să-și reîntâlnească racheta în orașul unde deține o proprietate într-un bloc-turn din zona Brickell și unde e ceva obișnuit să observi artiști sau sportivi celebri făcând cumpărături la supermarket, mâncând într-un restaurant sau stând la coadă într-o cafenea ca un anonim, situație care pentru tenismen era una ideală, el aflându-se în căutarea intimității. În valiză, Del Potro a luat cu el un plan de exerciții fizice pus la punct de același specialist care îl ajutase la Boca. Zi după zi, Cinti primea la Buenos Aires înregistrările pe care i le trimiteau atât

* Denumire care desemnează un susținător sau o persoană legată în mod direct de clubul de fotbal Boca Juniors. Denumirea provine de la orașul italian Genova, al cărui nume în dialectul local este Zena sau Xena. Boca a fost fondat în 1905 de emigranți italieni de origine genoveză, stabiliți în cartierul La Boca din Buenos Aires (n.t.).

Del Potro, cât și kinetoterapeutul care îl însoțea în Statele Unite, Matías Apodaca (provenit din lumea rugby-ului; el îi fusese recomandat la un moment dat de Davin), și trăgea concluzii. A monitorizat evoluția acestui gen de activitate pregătitoare pentru presezon.

Dacă în urmă cu câteva luni Del Potro găsisese în Schiavi un ajutor pentru a începe să facă primele lui alergări, fostul jucător de tenis Jimmy Szymanski s-a convertit într-un auxiliar, într-o roată de rezervă în încercarea sa de a se reîmprieteni cu tenisul. Născut la Caracas în 1975, Jimmy a atins locul 160 mondial în 1999, a câștigat medalia de bronz la Jocurile Panamericane de la Mar del Plata în 1995 și a participat la 28 de întâlniri de Cupă Davis; două dintre ele, chiar contra Argentinei. Stabilite împreună cu familia sa la Miami, Szymanski s-a împrietenit cu Davin și, în perioadele în care a fost antrenorul Mariei Kirilenko și al Nadiei Petrova, profita de turneele comune ATP și WTA pentru a le lăsa pe rusoaice la ora mesei și a merge să ia prânzul împreună cu Davin, Orazi și, bineînțeles, Del Potro. Astfel a început să se coacă legătura sa cu tenismenul. „Când Juan Martín a ajuns la Miami, m-a sunat și mi-a spus: «Jimmy, o să încep să-l văd din nou pe doctor (pe Richard Berger, de la Clinica Mayo, în Rochester), să-mi continui recuperarea, să-mi fac pregătirea fizică aici și mi-ar plăcea să mă ajuți cu partea de tenis. Sunt șanse?»». I-am răspuns că aș face-o cu multă plăcere. Așa a început totul. Și pentru mine a fost un bun proces de învățare”, povestește tipul din Caracas, care, chiar dacă era la curent cu limitările pe care le avea argentinianul, s-a găsit în fața unei panorame încă și mai dificile. „Juan Martín avea un soi de voce interioară care îi

vorbea în orice moment, transmițându-i temeri. Nu era deloc ușor”, adaugă acesta.

S-ar putea crede că primele mingi lovite de Del Potro au fost pe terenurile din Crandon Park Tennis Center, unde se disputa turneul de la Miami, sau pe cele ale complexului de apartamente Key Colony, la câteva minute de aici, în Key Biscayne. Și totuși nu a fost așa. Refamiliarizarea cu tenisul a avut loc într-un loc mult mai rezervat, departe de orice intrus care ar fi putut să-l fotografieze sau filmeze: la Continuum South Beach, un complex de apartamente de pe malul mării, unde Szymanski predă lecții de tenis.

Del Potro a început să-și pregătească termobagul din noaptea anterioară. Când a scos rachetele, și-a avertizat tovarășii că, dintre cele șase pe care le avea, doar două erau racordate, dar era suficient pentru prima zi. Apoi a aruncat înăuntru o bentiță, o pereche de manșete și antivibratoare cu imaginea unui trifoi cu patru foi. A început să-și amintească de anumite obiceiuri pe care le pierduse în perioada de inactivitate. I s-a făcut pielea de găină.

Entuziasmat de exercițiile de rezistență de pe plajă, de ședințele de înot și de alergările pe diferite circuite urbane, dar îngrozit la gândul cum va răspunde încheietura mâinii stângi la lovirea mingii, dincolo de încrederea pe care încerca să i-o transmită Berger din Minnesota, Juan Martín a făcut primele încercări cu mingiute colorate și fără presiune în interiorul lor, tipice pentru programul Play and Stay (pentru a încuraja antrenamentele dedicate copiilor începători).

În prima zi doar 30 de mingiute au trecut dincolo de fileu. În a doua, 40. În a treia, 50. „Juan Martín avea încheietura superbândajată și protejată. Părea Robocop, dar unul temător. Când mergea la sala de